

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Миглена Николчина, СУ „Св. Кл.Охридски“

относно материалите, представени за участие в конкурс за **доцент** по професионално направление 2.1 Филология (Северноамериканска литература - английски език), ДВ бр. 96/17.11.2023 г. с единствен кандидат гл. ас. д-р Галина Николова Аврамова

След като се запознах с представените материали и на основата на дългогодишните ми наблюдения върху научното и преподавателско развитие на гл. ас. д-р Галина Николова Аврамова изказвам следните съображения в подкрепа на нейната кандидатура.

В течение съм на научната и преподавателската дейност на Галина Аврамова от 2014г., когато се запознах с докторската ѝ дисертация *Проблеми на идентичността и особености на постмодерния наратив у Тимъти Финдли*. През последвалите години имах множество поводи да наблюдавам енергията и всеотдайността, с която Аврамова се отнася към преподавателската си работа и с която се включва организационно в научните инициативи на своята специалност. Един скорошен пример за тази енергия е ролята ѝ в организацията на конференцията *Crossing Boundaries: Rethinking the Humanities across Disciplines* през 2022 г. и след това в съставянето на произтеклата от тази конференция публикация.

В своето становище ще се спра най-вече на хабилитационния труд и публикациите, с които Аврамова участва в конкурса. Хабилитационният ѝ труд *Образи на войната: Американски и канадски романи за Втората световна война* изследва "Голите и мъртвите" от Норман Мейлър, "Параграф 22" от Джоузеф Хелър, "Кланица 5" от Кърт Вонегът, "Отбой в полунощ" от Уилям Уортън и "Английският пациент" от Майкъл Ондатджи. Авторката мотивира избора на тези творби, несъмнено представителни за изследваната от нея тема, както с тяхната висока художествена стойност, така и с времевото отстояние между тях, което ѝ позволява да постави на фокус исторически изменящите се перспективи към едно и също събитие. Целта ѝ е да покаже как с отдалечаването от войната се променя и колективното отношение към събитията. Този времеви компонент не е единственият аспект, оразличаващ тази подборка. Разглежданите романи са колкото обединени от общата си тематика, толкова и контрастни в художествения си подход към нея, подход, който се простира от абсурдното, гротескното, сатиричното и фантастичното до авантюрното и сантименталното. По такъв начин съпоставянето на тези романи илюстрира не само множествените образи на войната, но и разноликия характер на северноамериканския роман от средата на ХХ век насетне. Най-сетне, разбира се,

съполагането на тези творби позволява да се открие спецификата на индивидуалните почерци на авторите. В проследените от авторката сменящи се художествени и морални ракурси общ остава хуманистичния патос, който Аврамова подчертава и който очевидно е изиграл решаваща роля за насочването ѝ към тази проблематика, която в случая е колкото исторически конкретна, толкова и надрастваща тази конкретност, за да постави в един обобщен план въпроси на личността и общността, страданието, вината, отговорността, любовта, грижата. При все че всичките тези романи – както Аврамова посочва – са преведени на български и интегрирани в българското културно поле, те за пръв път са събрани по такъв начин в нейния анализ, което е несъмнен принос. Не на последно място трябва да се изтъкне, че ясният и достъпен стил на авторката прави книгата подходяща за работа със студентите.

Сред другите публикации на Аврамова могат да бъдат очертани следните тематични ядра. На първо място това е работата ѝ върху творчеството на Тимъти Финдли, към което Аврамова подхожда през различни теоретични призми и което по такъв начин се разкрива като средоточие на характерни за последните десетилетия литературни тенденции. Тази работа включва базираната върху доктората на Аврамова книга „Децата на мрака“ и редица статии („Идентичност: децата на мрака“, „Проблеми на идентичността и особености на постмодерния наратив у Тимъти Финдли: свое и „чуждо“ в романовия текст“, „Тимъти Финдли: канадският пилигрим в България“, „Проблематизирането на историята в "Известни последни думи" на Тимъти Финдли“, „Мит и значение в постмодерния свят: един поглед към „Нежелани спътници“ на Тимъти Финдли“), които са фокусирани върху проблемите на идентичността, особеностите на постмодерния наратив, границите между литература и история в опита ни да мислим миналото, интертекстуалността, българския контекст на рецепцията на Финдли, ролята на книжния пазар и пр. Творчеството на Финдли очевидно заема особено важно място в работата на Аврамова, която го разглежда от множество страни и, бих казала, със страст, привличайки в анализа си работата на руски формалисти като Ю. Тинянов, Михаил Бахтин, Юрий Лотман, Юлия Кръстева, идеите на теоретици като Майкъл Рифатер, Ролан Барт, Умберто Еко, Линда Хътчън, концепцията на Жерар Женет за палмпсеста и др. Естествено свързани с това тематично ядро са статиите, посветени на проблематичната канадска литературна и културна идентичност и апориите на мултикултурализма, както и статиите, посветени на М.Г. Васанджи, чието творчество на автор от азиатски произход, роден и израснал в Източна Африка и образован в САЩ, за да стане гражданин на Канада, предлага възможност за още едно конкретизиране на темите, занимаващи Аврамова: индивидуалната и културната идентичност, граничните културни пространства, наративизацията на паметта и миналото, изолацията и принадлежността и пр. Процесът по създаване на една въображаема Африка в творчеството на Васанджи е

разгледан от Аврамова в рамката на разбирането на Дейвид Дамрош за световната литература като елиптично отражение на националната литература. Това позволява на Аврамова да анализира срещата на национално-етническото с глобално-световното, на специфичното с универсалното, но и на паметта с въображението, като по такъв начин продължи редица от темите, които тръгват от работата ѝ върху Финдли.

Хабилитационният труд на Аврамова разширява периметъра на нейната работа в един по-общ североамерикански контекст, но при все това нейният център продължава да бъде англоезичната канадска литература, където нейният принос е особено важен и необходим. Като отново подчертавам качествата на хабилитационния труд и другите публикации, преподавателската дейност и приносите на кандидатката към академичния живот предлагам на почитаемото жури гл. ас. д-р Галина Николова Аврамова да бъде избрана за академична длъжност **доцент** по професионално направление 2.1 Филология (Северноамериканска литература - английски език).

15.03.2024 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Миглена Николчина

